

Om de goede bedrijfsbeslissingen op het juiste moment te nemen verzamelt Jan van Schaijk in gemiddeld tien uur per week zoveel mogelijk kennis en informatie. Hij is onder andere actief lid van melkveeclub Morgen en volgt ieder jaar een cursus.

De groei die het bedrijf van Jan en Yvonne van Schaijk heeft door-gemaakt is extreem. Bijna twintig jaar geleden zijn de in Nederland geboren veehouders zonder eigen middelen begonnen met melken en op dit moment produceren ongeveer 190 koeien in het Waalse Sippenaeken 1,7 miljoen kilogram melk. 'Kennis is bij deze groei de cruciale factor geweest', vertelt Jan van Schaijk (44). 'Door de goede beslissingen op het juiste moment te nemen, is veel geld te verdienen. De kennis en informatie hiervoor moet je natuurlijk wel ergens vandaan halen. Voor mij begint dat met veel lezen, gemiddeld wel een uur per dag. Ik probeer goed bij te houden wat anderen doen en wat de nieuwste ontwikkelingen zijn. Hiervoor lees ik veel agrarische tijdschriften, productfolders en soms specifieke informatie op internet.'

Veel informatie verzamelt Van Schaijk ook via zijn deelname aan studieclubs. 'Bij melkveeclub Morgen komen we twee keer per jaar twee dagen bij elkaar. Iedere aanwezige schrijft tijdens bedrijfsbezoeken op de eerste dag sterke en minder sterke punten van de bezochte bedrijven op. Hiervan wordt een samenvatting gemaakt en 's avonds discussiëren we daar met de bedrijfsleider over. Bedrijfseconomische cijfers komen daarbij stevast op tafel. Maar ook het niet-officiële gedeelte na tien uur is zinvol doordat je veel collega's uitgebreid spreekt.'

Op de tweede dag ontvangt de groep een aantal sprekers rondom een centraal en actueel onderwerp. 'Thema's zoals arbeid, toekomstvisie en wetgeving komen

bijvoorbeeld aan de orde. De informatie die ik daar opdoe, kunnen we heel goed gebruiken om onze eigen toekomstvisie te ontwikkelen.'

Leerzame buitenlandreizen

Enthousiast is Van Schaijk ook over de bedrijfseconomische studiegroep – verbonden aan bedrijfseconomisch adviesbureau Liba – waarbij tien veehouders van vergelijkbare omvang vier keer per jaar een dag bij elkaar komen op één van de bedrijven. 'We gooien dan alles op tafel en bespreken alle financiële kengetallen, tot betaalde rente, privékosten en kritieke opbrengstprijzen voor melk aan toe. We kunnen gewoon heel veel van elkaar leren en discussiëren over alles wat er op het bedrijf speelt. Iedereen beslist uiteindelijk zelf wat hij of zij met de informatie doet, maar het is erg nuttig dat je bedrijf om de 2,5 jaar kritisch wordt doorgelicht door collega's.' Ieder jaar bezoekt Jan van Schaijk met ongeveer vijftig andere veehouders ook een week lang vooruitstrevende melkveebedrijven in het buitenland. 'We zijn onder andere al in Zweden, Duitsland, Portugal, Italië, Hongarije, Denemarken en Amerika geweest. Deze week is altijd de meest leerzame van het hele jaar. In het buitenland hebben veehouders een heel andere bedrijfsopzet, nemen heel andere economische beslissingen en hebben vaak een lagere kritieke melkprijs. Daarnaast trek je een week met collega's op waar je veel kennis mee kan uitwisselen.'

Het bezoeken van open dagen en beurzen en het jaarlijks volgen van een cursus behoren ook tot de kennisinvestering

Studieclub Morgen

Ruim dertig jaar geleden werd melkveeclub Morgen in het leven geroepen om in kennis voor grote melkveebedrijven te voorzien. 'Daarin is nog niets veranderd. We hebben circa negentig Nederlandse leden die niet per se in Nederland woonachtig zijn, maar minimaal 150 tot 200 koeien melken', vertelt voorzitter Gert-Jan Glijnis uit Uitgeest. 'We komen twee keer per jaar twee dagen bij elkaar en combineren bedrijfsbezoeken met sprekers rond een actueel thema. Het kan over beleidsthema's gaan zoals landschapsinrichting en zuivelbeleid, maar ook over technische zaken als stallenbouw.' Glijnis benadrukt dat leden niet alleen grootmelkveehouder zijn, maar ook wat voor de sector moeten betekenen. Nieuwe leden worden gevraagd door het bestuur.

gen van Van Schaijk. 'Vorig jaar heb ik een ondernemerscursus gedaan en een paar jaar geleden ging het over bouwen voor de toekomst.'

Hoeveel tijd Van Schaijk met informatie verzamelen kwijt is? 'Ik weet het niet exact, maar ik denk minimaal tien uur per week. Kennis is echter belangrijker dan alle andere bedrijfsfactoren. Vanuit je kennis neem je namelijk alle cruciale beslissingen op je bedrijf. Wanneer je veel ziet, hoort en leest ben je beter in staat om op ontwikkelingen in te spelen. Om een voorbeeld te noemen, wij hebben vorig jaar weinig van de hoge krachtoerprijzen gemerkt. Soja, raap, perspulp en kunstmest hadden wij rond het begin van de prijsstijging voor anderhalf jaar ingekocht. Ook hebben we al bijna anderhalf jaar een vergunning voor een stal. Afgelopen jaar waren de bouwprizen echter veel te hoog. Nu de prijzen dalen gaan we binnenkort beginnen. Door situaties zo goed mogelijk in te schatten, aan de hand van verzamelde informatie, is veel geld te verdienen.'

Florus Pellikaan

Jan van Schaijk: 'Kennis is belangrijker dan alle andere bedrijfsfactoren'

Leren van anderen